

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет соціології і права
Кафедра теорії та практики управління

БАКАЛАВРАТ

Назва навчальної дисципліни

«Національні та міжнародні механізми захисту прав людини»

Спеціальність 081 Право
Освітньо-професійна програма 081 Право

Курс	4
Семестр	8

Статус Вибіркова дисципліна
Форма навчання Денна / Заочна
Семестровий контроль Залік

ECTS	4
Годин	120

Інформація про викладачів

Викладачі	Лекції	Практичні/лабораторні
ПІБ	Львова Олена Леонідівна Посада: доцент кафедри публічного права Науковий ступінь: кандидат юридичних наук Вчене звання: старший науковий співробітник	Львова Олена Леонідівна Посада: доцент кафедри публічного права
Профіль викладача	http://tdp.kpi.ua/vikladachi/	http://tdp.kpi.ua/vikladachi/
e-mail	Olen.lvova@gmail.com	Olen.lvova@gmail.com

Розподіл годин та занять

Форма навчання	Аудиторні заняття					
	Лекції		Практичні		Лабораторні	
	заняття	години	заняття	години	заняття	Години
Денна	12	24	12	24	0	0

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «**Національні та міжнародні механізми захисту прав людини**» спрямована на опанування студентами основними правовими знаннями щодо змісту прав людини та механізмів і процедур їх захисту як в Україні, так і за її межами, та компетенції відповідних органів.

Метою викладання навчальної дисципліни «Національні та міжнародні механізми захисту прав людини» є отримання знань та навичок щодо розуміння й самостійного вирішення практичних завдань у сфері гарантування та захисту прав людини, зокрема, таке вивчення розкриє студентам шлях до розуміння системи як національних, так і міжнародно-правових органів та організацій, які здійснюють захист прав та свобод людини і громадянина, порядок організації їх механізмів, а також процедури звернення приватних осіб із скаргами та заявами про порушення державами їх прав та свобод і т. і.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти:

- знатимуть систему державних інституцій із захисту прав людини та порядок звернення;
- оволодіють змістом основних нормативно-правових актів у сфері захисту прав людини в Україні та порядок їх реалізації;
- знатимуть основні міжнародні акти у сфері захисту прав людини і основоположних свобод та їх місце в системі джерел права України;
- володітимуть основами міжнародних стандартів прав людини та каталогом конституційних, невідчужуваних прав людини в Україні;
- знатимуть особливості захисту основних прав людини міжнародними механізмами та національними судами, зокрема, порядок звернення громадян України до Європейського суду з прав людини;
- знатимуть принципи тлумачення положень правових міжнародних документів про права людини та судову практику їх застосування;
- матимуть необхідні знання щодо практики Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) та особливості реалізації рішень ЄСПЛ у національному праві;
- орієнтуватимуться щодо повноважень Комісара Ради Європи з прав людини, Міжнародного кримінального суду та інших органів, що складають міжнародний механізм захисту прав людини;
- зможуть фахово тлумачити зміст міжнародних конвенцій і договорів та визначати можливість їх реалізації в Україні з метою захисту прав людини;
- навчатимуться самостійно складати основні правові документи з метою досудового та судового захисту своїх прав.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Національні та міжнародні механізми захисту прав людини» вивчається після вивчення або паралельно з предметами «Основи права Європейського Союзу», «Міжнародне право», «Цивільний процес», «Кримінальний процес», вона є необхідною передумовою подальшого засвоєння галузевих, спеціальних прикладних юридичних дисциплін.

Для більш ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни, передачі та засвоєння матеріалу використовується, на вибір студентів: електронна пошта, електронна система КПІ ім. Ігоря Сікорського «Campus», чат Viber або, за необхідності, Zoom конференції. Студентам необхідно володіти навичками з використання текстового редактора.

Перелік тем

Кредитний модуль 1

Тема 1. Сучасна концепція прав людини та підходи до розуміння механізмів захисту прав людини.

Тема 2. Конституційно-правові гарантії та механізми захисту прав, свобод і законних інтересів громадян в Україні. Інститут Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Тема 3. Судова система захисту конституційних прав і свобод в Україні. Роль Конституційного Суду України в процесі реалізації, охорони та захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина.

Кредитний модуль 2

Тема 4. Міжнародно-правові акти у сфері захисту прав людини. Право громадян України на звернення до конвенційних органів із захисту прав людини.

Тема 5. Компетентність міжнародної юрисдикції та здійснення захисту основних прав людини міжнародними механізмами.

Тема 6. Входження України до міжнародної системи захисту прав людини та реалізація міжнародних стандартів прав людини на національному рівні.

Кредитний модуль 3

Тема 7. Основні системи захисту прав людини: європейська регіональна, міжамериканська регіональна та африканська системи.

Тема 8. Універсальні та регіональні правозахисні міжнародні організації (Комітет за прав людини ООН, Комітет проти катувань, Підкомітет по запобіганню дискримінації та захисту прав меншин та ін.).

Тема 9. Принципи тлумачення положень міжнародних документів про права людини: їх види, поняття та практика Європейського суду з прав людини.

Кредитний модуль 4

Тема 10. Європейська конвенція про захист прав людини та основних свобод в судах європейських держав та механізм захисту прав людини в Раді Європи.

Тема 11. Порядок звернення громадян України до Європейського суду з прав людини. Рішення Європейського суду з прав людини та їх реалізація в національному праві України.

Тема 12. Поняття та роль судового прецеденту в праві ЄС, міжнародному праві та в Україні.

Програмні результати навчання¹

Результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються студентам на першому занятті.

№ з/п	Результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання (контрольні заходи)	Термін виконання
1.	Використовувати основні правові знання щодо розуміння сучасної концепції прав людини, їх змісту, механізмів, систем і процедур їх захисту як в Україні, так і за її межами, а також системи відповідних національних та міжнародних органів (інституцій) у сфері захисту прав людини	Робота з навчальною і науковою літературою, аналіз нормативно-правових джерел, робота в малих групах, дискутування	Усне опитування, публічні виступи	Протягом усього навчання
2.	Опанування змістом основних нормативно-правових актів України та міжнародних правових документів (конвенцій, пактів тощо) у сфері прав і свобод людини, принципами їх тлумачення, вміння самостійного вирішувати практичні завдання у сфері захисту прав людини, зокрема, знання процедур звернення приватних осіб із	Робота індивідуально та в малих групах, розв'язання практичних завдань, кейсів, робота з нормативно-	Виступи з презентаціями, виконання письмових практичних робіт, письмові творчі проекти	Протягом усього навчання

¹Learning outcomes.

	скаргами та заявами про порушення їх прав та свобод і т. і.	правовою базою		
--	---	----------------	--	--

Форми та технології навчання

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни можуть використовуватися: проблемні лекції, робота в малих групах, семінари-дискусії, мозкові штурми, кейси, презентації, рольові ігри, дидактичні ігри тощо.

При цьому, потрібно враховувати рівень студентів, кількість студентів в групах, бажання їх приймати участь в тому чи іншому виді методик.

Проблемні лекції покликані сприяти розвитку логічного мислення студентів і характеризуються тим, що коло питань теми обмежується двома-трьома ключовими дискусійними проблемами, які, як правило, не знаходять відображення у підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів надання під час лекцій студентам допоміжних роздаткових друкованих (або надсилання їх електронних версій) матеріалів. В межах лекційної теми студентам можуть ставитися запитання з метою самостійного, критичного аналізу проблеми, проте, лектор може сам відповідати на основні їх положення, не чекаючи відповідей студентів. Система таких питань в ході лекції відіграє активізуючу роль, змушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Семінари-дискусії (колоквіуми) проводяться для того, щоб сприяти обміну думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвинути мислення, допомогти формуванню поглядів і переконань, виробити вміння формулювати думки й висловлювати їх, вміння сприймати й поважати точку зору опонентів, навчитись надавати їм обґрунтовану оцінку, а також критично оцінювати власні переконання і позиції.

В межах конкретної теми семінарського заняття, з метою підняття конструктивної дискусії у групі, студенти можуть виступити з доповіддю щодо актуальних, проблемних і найбільш дискусійних питань, яку варто заздалегідь (за тиждень-два) узгодити із викладачем.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали, а також методичне забезпечення відповідних тем оприлюднено у електронній системі КПІ ім. Ігоря Сікорського «Campus», а також за домовленістю між викладачем і студентами можуть надсилатися на електронні скриньки груп.

Індивідуальне завдання

Відповідно до навчального плану студенти мають виконати практичне завдання, яке має на меті сприяти більш глибокому розумінню теоретичних правових положень дисципліни та навичкам студентів до самостійної дослідницької роботи, а також, на підставі конкретного кейсу, відрацювати практичне вміння аналізувати нормативно-правові джерела, узагальнювати юридичну (національну та міжнародну) практику та вірно тлумачити й застосовувати норми права. Реферат виконується по одній із пропонованих тем або ж студент може самостійно визначитися з темою, яка його особливо зацікавить в межах представленого курсу. Виконуючи завдання, студенту слід звертати увагу на проблемні і дискусійні питання.

Практичне завдання може виконуватися у письмовій формі, обсягом 10-15 сторінок друкованого тексту, або у вигляді презентації чи рольової ігри – імпровізації судового процесу.

Теорія держави і права

Обов'язково мають бути аргументовані висновки, яких студент дійшов самостійно, та представлено список використаних джерел.

Практичне завдання здається не пізніше, ніж за місяць до залікової сесії студентів відповідної форми навчання і виконується виключно державною мовою.

Перелік запропонованих тем практичних завдань міститься у Робочій програмі навчальної дисципліни (РПНЧ) «Національні та міжнародні механізми захисту прав людини».

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Опитування на семінарському занятті	60	5	9	45
2.	Модульна контрольна робота	30	25	1	25
3.	Самостійна робота	10	15	1	15
3.	Практичне завдання	10	15	1	15
4.	Залік				
	Усього				100

Семестрова атестація студентів

Обов'язкова умова допуску до екзамену/заліку		Критерій
1	Поточний рейтинг	RD \geq 40

Необов'язкові умови допуску до заліку:

1. Активність на семінарських заняттях
2. Позитивний результат першої атестації та другої атестації
3. Відвідування лекційних занять

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою²

Рейтингові бали, RD	Оцінка за університетською шкалою
95 \leq RD \leq 100	Відмінно
85 \leq RD \leq 94	Дуже добре
75 \leq RD \leq 84	Добре
65 \leq RD \leq 74	Задовільно
60 \leq RD \leq 64	Достатньо
RD < 60	Незадовільно
Невиконання умов допуску	Не допущено

²Оцінювання результатів навчання здійснюється за рейтинговою системою оцінювання відповідно до рекомендацій Методичної ради КПІ ім. Ігоря Сікорського, ухвалених протоколом №7 від 29.03.2018 року.

Можливість отримання заліку «автоматом»: так

Політика навчальної дисципліни

Порушення термінів виконання завдань та заохочувальні бали

Заохочувальні бали		Штрафні бали	
Критерій	Ваговий бал	Критерій	Ваговий бал
Написання наукової статті чи участь у науково-практичній конференції з опублікованими тезами	10 балів	Порушення термінів виконання індивідуального завдання, відпрацювань практичних занять (без поважної причини)	- 5 балів

Відвідування занять

Відвідування лекцій, а також відсутність на них, не оцінюється. Однак, студенти зобов'язані відвідувати практичні заняття, оскільки на них аналізується теоретичний матеріал та розглядаються складні юридичні казуси, аналізується судова практика, розвиваються навички складання правових документів з метою здатності практичного захисту основних прав людини. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички.

Пропущені контрольні заходи

Перескладання пропущених семінарських занять відбуваються 1 раз в тиждень у назначений викладачем день і не пізніше двох тижнів від часу пропуску (виняток – хвороба, відрадження і т. п.).

Процедура оскарження результатів контрольних заходів оцінювання

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши, з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Календарний рубіжний контроль

Проміжна атестація студентів (далі – атестація) є календарним рубіжним контролем. Метою проведення атестації є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами³.

Критерій	Перша атестація	Друга атестація
Термін атестації ⁴	8-ий тиждень	14-ий тиждень
Умовою отримання атестацій є поточний рейтинг ⁵	≥ 15 балів	≥ 28 балів

³Рейтингові системи оцінювання результатів навчання: Рекомендації до розроблення і застосування. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 20 с.

⁴Там само.

⁵Там само.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Дистанційне навчання можливе в окремих випадках лише згідно наказу Ректора КПІ ім. Ігоря Сікорського

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна «Національні та міжнародні механізми захисту прав людини» може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами, окрім студентів з серйозними вадами зору, які не дозволяють виконувати завдання за допомогою персональних комп'ютерів, ноутбуків та/або інших технічних засобів.

Позааудиторні заняття

Передбачається в межах вивчення навчальної дисципліни участь у науково-практичних конференціях, форумах, круглих столах тощо.

Додаток 1.

Програмні результати навчання (розширена форма)

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Національні та міжнародні механізми захисту прав людини» студенти зможуть:

Результати навчання		Відповідність результатів навчання до компетентностей у СВО ⁶	
		Загальні компетентності	Спеціальні компетентності (фахові)
1.	1. Використовувати знання про зміст основних прав і свобод людини, їх міжнародні стандарти, про функціонування основних національних і міжнародних органів та інституцій їх захисту прав людини	ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК4. Знання положень основних нормативно-правових актів України та міжнародних правових документів у сфері захисту прав людини та принципів тлумачення	СК7. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин як національного, так міжнародного права, а також права ЄС. СК8. Знання і розуміння особливостей застосування положень нормативно-правових актів у сфері гарантування і захисту прав людини, їх застосування у

⁶ Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.12.2018 року № 1379 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти».

			практиці національних та міжнародних судів
2.	Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання як на національному, так міжнародному рівні	<p>2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні, а також міжнародних стандартів прав людини.</p> <p>3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p>	<p>СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції та приймати компетентні рішення.</p> <p>СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.</p>